

Oppiainekohtaiset Itämeri-tunnit

Ideoita, ohjeita ja materiaaleja Itämeri-päivän eri tunneille lukio- ja
yläkouluikäisille

Sisältö

Yleiset ohjeet (*dia 2*)

1. Yhteiskuntaoppi (*diat 4-11*)
2. Historia (*12-14*)
3. Uskonto/ET (*15-16*)
4. Matematiikka (*17-19*)
5. Kemia (*20-24*)
6. Musiikki (*25-26*)
7. Kuvaamataito (*27-28*)
8. Biologia (*29-30*)
9. Maantieto & kotitalous (*31-35*)
10. Fysiikka (*36-40*)
11. Psykologia & terveystieto (*41-42*)
12. Filosofia (*43-44*)
13. Vieraat kielet (*45-46*)
14. Äidinkieli (*47-49*)

Ohjeet

- Seuraaville dioille olemme keränneet ideoita, materiaaleja ja tehtäviä voidaksenne mahdollisimman helposti tarkkailla Itämerta oppiaineenne silmin.
- Voitte vapaasti hyödyntää materiaalia parhaaksi näkemällänne tavalla. Tarkoitus on sekä oppia Itämeren suojelusta että hoksata eri oppiaineiden merkitys oikeassa maailmassa (*valtioneuvoston asetus (422/2012) 3§*).
- Joihinkin aineisiin liittyen on useampi dia tietoa, jonka voitte käydä oppilaiden kanssa yhdessä tunnilla läpi, kun taas toisiin liittyen vain yksittäinen vapaampi tehtävä. **Mitä ikinä päädyttekään tekemään, nauttikaa siitä, mitä Itämerellä on tarjottavana ja pitäkää hauskaa!**

Yhteiskuntaoppi

Eri toimijat Itämerellä

Meripolitiikka

- Meripolitiikka ohjaa meren käyttöä ja suojelua
- Kansainvälisillä sopimuksilla linjataan yhteiset päämäärät ja tavoitteet
- Kansainvälisellä yhteistyöllä on pitkä perinne Itämeren piirissä
- Vaikka sopimukset tehdään kansainvälisenä yhteistyönä, tavoitteiden saavuttamisen keinot määritellään joka maassa erikseen
- Suomelle keskeinen kansainvälinen sopimus on Itämeren ympäristönsuojelusopimus, jonka toteutusta seuraa Helsinki komissio, HELCOM
- Valtioiden välisen yhteistyön lisäksi Itämeren puolesta toimivat erilaiset järjestöt ja säätiöt

Itämeren suojelu

- Itämeren **valuma-alue** on laaja, suuruudeltaan neljä kertaa meren pinta-alan kokoinen. Valuma-alueella tarkoitetaan aluetta, jolta virtaava vesi päätyy lopulta mereen.
- Alueeseen kuuluu 14 valtiota ja sillä elää yli 85 miljoonaa ihmistä. Tämän vuoksi valuma-alueella tehtävät toimenpiteet, kuten maanviljely ja asutus, vaikuttavat Itämeren tilaan. Itämerta pyritään suojelemaan kansainvälisellä yhteistyöllä.
- Yhteistyö on tärkeää, sillä Itämerta ympäröivät useat valtiot, joiden toiminta vaikuttaa Itämeren tilaan. Itämeren rantavaltioita on yhdeksän: Suomi, Ruotsi, Tanska, Saksa, Puola, Latvia, Liettua, Viro ja Venäjä.
- Valtioiden välisen yhteistyön lisäksi Itämeren puolesta toimivat mm. erilaiset järjestöt ja säätiöt.

Hallitusten välinen yhteistyö

Hallitusten välistä Itämeri-yhteistyötä tehdään suurelta osin seuraavien rakenteiden kautta:

- Itämeren valtioiden neuvosto (CBSS)
- EU:n Itämeri-strategia (EUSBSR)

Itämeren valtioiden neuvosto (CBSS)

- Vuonna 1992 perustettu CBSS on Itämeren alueen hallitusten välinen **yhteistyöjärjestö**, jonka tarkoituksena on toimia alustana Itämeren alueella käytävälle keskustelulle.
- Neuvosto pyrkii toiminnallaan vaikuttamaan Itämeren hyvinvointiin tuomalla 12 jäsenvaltionsa päättäjät yhteen keskustelemaan. CBSS järjestää vuorovuosittain Itämeren alueen pääministerien ja ulkoministerien kokoukset.
- Neuvoston puheenjohtajuus kiertää jäsenvaltioiden kesken.

EU:n Itämeri-strategia (EUSBSR)

- Euroopan unionin Itämeri-strategia on Euroopan unionin komission ja jäsenvaltioiden välinen **sopimus** yhteistyön syventämisestä Itämeren alueella.
- Suomessa Itämeri-strategian toteuttamisesta vastaa ulkoministeriön **Itämeri-suurlähettiläs**.
- Itämeri-strategialla on kolme päätavoitetta, joista yksi on meren pelastaminen. Tällä päätavoitteella on lisäksi neljä alatavoitetta, joihin sopimuksen avulla pyritään vaikuttamaan:
 1. Puhdas vesi
 2. Rikas ja terve luonto
 3. Puhdas ja turvallinen merenkulku
 4. Yhteistyön parantaminen

Tapoja vaikuttaa yhteiskunnassa

- Keskustele ja vaikuta ympäristöösi
- Kannusta muita toimimaan kestävästi arjessaan
- Näytä esimerkkiä muille
- Osallistu vapaaehtois- tai järjestötoimintaan

Mitkä vinkeistä sujuvat omalla kohdallasi jo hyvin? Missä olisi vielä parannettavaa? Keksittekö muita keinoja?

Kysymyksiä

- Itämeri on todella tärkeä kauppaa- ja energiareitti; onko mahdollisessa konfliktissa Itämeren ympäristössä muiden ympärysvaltioiden mahdollista pysyä neutraaleina?
- Onko vapaaehtoisuus toimien toteuttamisessa tärkeä työn perusta vai ns. heikko lenkki? Pitäisikö lainsäädäntöä muuttaa?
- Miten yhteiskunta voi kannustaa noudattamaan Itämeren tilaa kohentavia käytäntöjä? Kuinka yksilö voi vaikuttaa päättäjiin ja muihin?

Historia

Itämeren hylkyjen tarinat

Hylt

- Hylt kertovat merenkäynnin historiasta. Itämeren pohjassa lepää tuhansia puisten laivojen hylkyjä.
- Hyltyistä merkittävä osa on säilynyt hyvässä kunnossa. Tämä johtuu esimerkiksi siitä, että Itämeren alhaisen suolapitoisuuden vuoksi siinä ei ole aiemmin esiintynyt hylkyjä tuhoavaa laivamatoa. Hylkyjen tuhoutumisvaara on kasvanut viime vuosikymmeninä, kun vuoden 1993 voimakkaan suolapulssin mukana laivamato saapui Itämereen.

Tehtävä

- *Etsikää ja ottakaa selvää netin avulla, mitkä ovat tunnetuimpia Itämerestä löydettyjä laivahylkyjä. Voitte myös tehdä esimerkiksi parityönä lyhyitä esitelmiä hylkyistä.*
Apukysymyksiä:

a) Mistä hylky on löydetty ja minä vuonna?

b) Millainen laiva on ollut kyseessä?

c) Mihin laivaa on aikanaan käytetty? Matkustajaliikenteeseen? Sodankäyntiin?

- Lähde tiedonhakuun:

Itämeri -sivusto: [Arkeologisesti tutkittuja hylkyjä Suomessa](#)

Uskonto / ET

Ympäristönsuojelun eettiset kysymykset

Tehtävä

Itämeri on vaikuttanut uskontojen leviämiseen sitä ympäröivällä alueella, ja se on ollut monien historiallisten selkkausten näyttämö. Vaikka Itämeri on siis osaltaan muokannut uskontoa, jonka mukaan monet tänään elävät, sekä nykypäivää, on tulevaisuutemme riippuvainen tänä päivänä tehtävistä päätöksistä.

Tehtävien päätösten ratkaisut eivät ole yksiselitteisiä, ja huomioon otettavia seikkoja on paljon. Itämerta koskevat ongelmat kutsuvat eettiseen keskusteluun. Keskusteluun voi lähteä pohtimalla esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

- Kenen vastuulla on Itämeren suojeleminen? Kuinka paljon Itämeren kohtalon tulisi nojata yksityisiin säätiöihin ja järjestöihin, kuinka paljon valtioihin ja kuinka paljon yksilöihin? Miksi?
- Voimme kaikki vaikuttaa Itämeren tilaan päivittäisillä päätöksillämme. Kuinka paljon jokaisen yksilön kuuluu kantaa vastuuta Itämeren tilasta (esim. päätöksillä ruokakaupassa, omalla toiminnallamme vesistöjen yhteydessä)?

Matematiikka

Mallinnus

Matematiikan rooli ympäristöasioissa

- Matematiikka on tärkeää Itämeren tilan arvioinnissa. Meren tila avautuu kuvatulkinnojen ja mallinnusten avulla.
- [Satelliittikuvien](#) avulla voidaan tehdä kattavia havaintoja laajoista merialueista tai tarkentaa yksityiskohtiin. Kuvista erottuvat hyvin muun muassa laajat sinileväalueet, sameat jokisuistot ja jäiden peittämät alueet. Vedessä olevat ainekset, kuten sinilevät, savi ja sekä muu maa-alueilta tuleva aines, vaikuttavat valon väriin ja voimakkuuteen säteilyn eri aallonpituuksilla. Heijastunutta valoa voidaan tulkita tarkasti käyttämällä erilaisia matemaattisia malleja. Mallit ovat nykyään usein neuroverkkosovelluksia, jotka on opetettu tulkitsemaan hyvinkin erityyppisiä vesialueita eri puolilla maailmaa.

Tehtävät

1. Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) [TARKKA-palvelu](#) tuo satelliittihavainnot käyttöösi. Tutustu TARKKA:an. Mitä kaikkea havaintojen avulla voidaan selvittää? Tutki kesän 2020 sinilevätilannetta Itämerellä. Miten kesäkuun 2020 lopun helleviikko näkyy aineistossa?
2. (Jos aikaa:) Kokeilkaa [Itämeri-laskuria](#), jolla voitte laskea oman kuormituksenne Itämereen. Taulukoikaa pienissä ryhmissä saamanne vastaukset, ja tutkikaa testin lopussa kerrottua tietoa. Miten vastauksenne erosivat toisistaan? Ehdottakaa tämän avulla keinoja, jolla koko luokkanne voisi madaltaa aiheuttamaansa kuormitusta: mitkä luvut aiheuttavat suhteellisesti suurimman kuormituksen, ja miten niihin voisi vaikuttaa? Lopuksi laskekaa koko luokkanne keskiarvo, ja katsokaa, pärjäsittekö paremmin kuin keskimääräinen suomalainen.

Kemia

Rehevöityminen ja maaperä

Uhat Itämeren elämälle

- Valuma-alueen laajuuden ja asukastiheyden, meren mataluuden, sekä veden hitaan vaihtuvuuden ja kerrostuneisuuden vuoksi Itämeri on erityisen altis monenlaisille ongelmille.
- Mantereelta vuosisatojen aikana Itämereen päätyneet ravinteet ja myrkylliset aineet vaikuttavat meren tilaan esimerkiksi rehevöittämällä sitä.
- Rehevöitymisen aiheuttamasta hapettomuudesta kärsivät mm. pohjaeläimet, ja Itämeren pohjassa onkin laajoja alueita, joilta elämä on kokonaan kuollut.
- Rehevöityminen johtaa veden samenumiseen, vesikasvien ja levien lisääntymiseen, happikatoon sekä kalastossa ja eliöstössä tapahtuviin muutoksiin. Myrkylliset sinilevälautat ovat kenties näkyvin merkki rehevöitymisestä.
- Iso joukko lajeja on vaarassa kadota merestä kokonaan. Monimuotoisuuden köyhtyessä Itämeri muuttuu entistä haavoittuvaisemmaksi, sillä yksipuoliset ekosysteemit eivät kestä muuttuvia olosuhteita. Sen suojelemiseksi rehevöitymisen hillitseminen on välttämätöntä.

Rehevöitymisen syyt

- Rehevöityminen, eli levien ja vesikasvien liiallinen kasvu, on Itämeren pahin ongelma.
- Rehevöityminen johtuu siitä, että Itämeressä on nykyisin ylenpalttisesti ravinteita. Ravinnepäästöjä tulee mm. maataloudesta ja asutuksesta.
- Lisäksi sedimenttiin eli meren pohja-ainekseen on sitoutunut paljon fosforia. Pitkään jatkunut rehevöityminen on muodostanut Itämereen kuolleita pohja-alueita, joista happi on kulutettu loppuun. Hapen loppuminen heikentää sedimentin kykyä pidättää fosforia.
- Kuolleet pohja-alueet yhdistettynä sedimenttien runsaaseen fosforimäärään muodostavat Itämerta rehevöittävän sisäisen kuormituksen. Sisäinen kuormitus tuo siis jo aiemmin mereen päätyneitä, pohjasedimenttiin sitoutuneita ravinteita takaisin veteen.

Ratkaisuja

- Ravinteita päätyy Itämereen montaa reittiä. Kun mietitään rehevöitymisen vähentämistä, täytyy käsitellä jokaista näistä reiteistä erikseen.
- Suurin kuormittaja on maatalous, muun muassa pelloilta valuvien ravinteiden takia. Tämä on asia, missä sinä, kuluttaja, voit ottaa osaa. Pohdi, mistä ostamasi tuotteet ovat peräisin. Kuten niin monissa muissakin ympäristöön liittyvissä ongelmissa, tärkeimmät päätökset tehdään ruokakaupassa.
- Muita tapoja vähentää maatalouden ravinnekuormaa ovat

Tehtävä

Tutustukaa konkreettiseen tapaan harjoittaa kestäväää maataloutta, eli **hiiliviljelyyn**.

Etsikää ryhmissä tietoa hiiliviljelystä (mitä, miten, miksi?) pienissä ryhmissä, ja keskustelkaa lopuksi koko luokan kesken, minkä takia juuri tämä ratkaisu on saanut niin paljon kansainvälistä huomiota viime vuosina.

Esimerkkinä [BSAG:n Carbon Action](#).

Jos teillä on aikaa, voitte katsoa yhdessä seuraavat videot pohjustukseksi tiedonhauille:

[Ratkaisuja maaperästä –animaatio](#)

[Kiertotalous -animaatio](#)

[Carbon Action –esittelyvideo](#)

Musiikki

Miltä vedenalainen maailma kuulostaa?

Vedenalainen äänimaailma

Tutustukaa yhdessä kirjoitukseen [Vedenalainen äänimailma on moninainen.](#)

Aktiviteetteja:

1. Tehkää oma teos eri instrumentteja ja ääniä käyttäen – miltä vedenalainen maailma teistä voisi kuulostaa? Mikä kappale tuo mieleen Itämeren?
2. Valitkaa luokan kesken Itämerestä muistuttava kappale ja soittakaa se yhdessä.

Kuvaamataito

Itämeri taiteen muusana

Merestä inspiraatiota

- Vuosien varrella Itämeri on ollut lukemattomien taideteosten inspiraatio.
- Lähtekää mahdollisuuksien mukaan valokuvausretkelle Itämeren tai vaihtoehtoisesti järven rannalle. Valokuvien motiivit voivat vaihdella merestä tai järvestä, eläimiin sekä kasveihin ja puihin. Kootkaa valokuvat yhteen joko sähköisesti, tulostamalla tai kehittämällä. Voitte myös piirtää tai maalata netistä etsittävien vesistö-aiheisten kuvien pohjalta, tai vain vapaasti Itämereen liittyvän muiston pohjalta
- Kootkaa kuvista ja teoksista näyttely koulussa. Jos kuvat ovat sähköisiä, ne voidaan koota yhteen esimerkiksi seinälle heijastettavan diaesitykseen tai julkaista koulun some-tileillä.
- *BSAG julkaisee ja jakaa mielellään koulun Itämeripäivän kuvia sosiaalisen median tileillään. Kuvia voi lähettää BSAG:lle suoraan tai julkaista somessa aihetunnisteella #bsagitamerikoulu.*

Biologia

Itämeri on monimuotoinen ja kaunis

Elävä Itämeri

- Itämeren vedenalainen maailma on monimuotoinen ja kaunis.
- Tutustukaa Itämerikoulu-sivuston materiaalien kohdalta löytyvän [diaesityksen](#) avulla tuohon maailmaan; sen asukkaisiin, kavustoon ja elinolosuhteisiin.
- Esityksen lopusta löytyy myös kahoot, jolla voitte lopussa testata oppimaamme; tähän voi varata mitä tahansa viidestä kahteenkymmeneen minuuttia.

Maantieto ja kotitalous

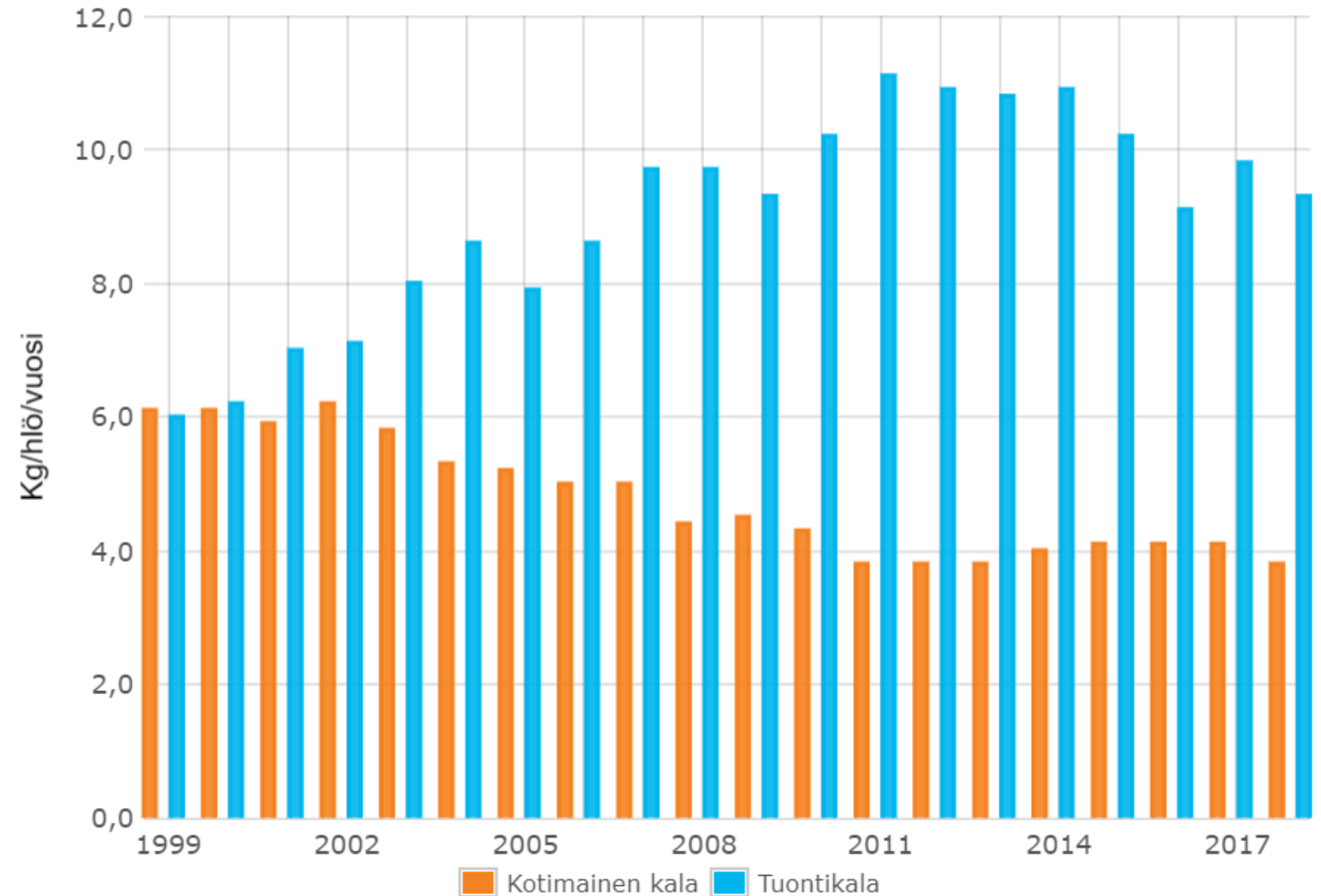
Itämeri ja ruokavalio

Suomalaisen kalan syönti on vähentynyt

- Tuontikalan kulutus Suomessa on noussut hyvin nopealla tahdilla lähivuosina. 1980-luvun alussa puolet suomessa syödystä kalasta oli ulkomaista, vuonna 2018 tuodun kalan osuus oli jo 81 %.
- Tällä hetkellä suomalaisten syömä kala on pääosin norjalaista lohta ja muuta tuontikalaa. Lähempääkin löytyisi, muun muassa silakkaa ja kotimaista kirjolohta.

Kuten oheinen kaavio näyttää, vaikka kalan syönnin määrä on lisääntynyt, kotimaista kalan syönti on vähentynyt. Miksi tämä on ongelma?

Kotimaisen kalan ja tuontikalan kulutus Suomessa

Lähde: Luonnonvarakeskus, Kalan kulutus.

Kotimaisen kalan syönti

- Kestävä kalastus on tehokas keino kierrättää ravinteita Itämerestä maalle -> auttaa parantamaan rehevöityneiden vesistöjen tilaa.
- Kuluttajille terveellinen ja kestävä proteiinin lähde
- Särkikalat, kuten lahna ja särki, menestyvät rehevöityneissä vesistöissä - ja niitä löytyykin Itämerestä runsaasti. Särkikaloja ei kuitenkaan nykypäivänä juurikaan syödä Suomessa.

Tapoja vaikuttaa ruokapöydässä

Omilla kulutusvalinnoilla voi vaikuttaa myös Itämeren tilaan.

- Suosi lähiruokaa ja kauden satoa
- Syö vain kestävästi pyydettyä kalaa
- Vähennä ruokahävikkiä
- Vältä muovipakkauksia ruokaostoksilla

Mitkä vinkeistä sujuvat omalla kohdallasi jo hyvin? Missä olisi vielä parannettavaa? Keksittekö muita keinoja?

Tehtävä

***Pohtikaa syitä sille miksi kotimaisen kalan syönti on vähentynyt.
Miten sitä saisi lisättyä?***

Hyödyllisiä lähteitä:

Itämeri-sivusto: [https://itameri.fi/fi-FI/Ihminen ja Itameri/Merelliset elinkeinot/Kaupallinen kalastus](https://itameri.fi/fi-FI/Ihminen_ja_Itameri/Merelliset_elinkeinot/Kaupallinen_kalastus)

Kotimaisen kalan edistämishjelma (hyväksytty 6.7.2021): [PowerPoint Presentation \(mmm.fi\)](#)

Fysiikka

Meriliikenne

Meriliikenne Itämerellä

- Itämerellä liikkuu joka hetki noin 2 000 alusta, mikä kuormittaa suhteellisen pientä ja matalaa Itämerta.
- 96% Itämeren meriliikenteestä on erilaista rahtialusliikennettä.
- Itämeren vesi vaihtuu myös hitaasti suljetun luonteensa ansiosta, joten monet meriliikenteestä aiheutuvat haitat ovat erityisen haitallista.
- Miksi tätä rahtialusliikennettä tarvitaan? Satojen tonnien painoisen rahdin kuljettaminen on liki mahdotonta ilman meriliikennettä ja merirahti kannattelee pitkälti koko maailmankauppaa. Tämän saatoit huomata Suezin kanavan tukkiutuessa keväällä 2021.

Meriliikenteen haitat

1. Maailmanlaajuiset **päästöt ilmaan**. Hiilidioksidipäästöt: meriliikenne vastaa 2 %:sta. Rikki- ja typpipäästöt: meriliikenne vastaa 13 %:sta rikkioksidipäästöistä ja 15 %:sta typpioksidipäästöistä. On kuitenkin hyvä muistaa, että merirahti on energiatehokkaampi tapa kuljettaa rahtia kuin lento- ja junarahti.
2. Jos laiva kulkee ilman lastia, täytyy veneen tankit täyttää **painolastivedellä**. Tämä painolastivesi täytetään aluksen lähtösatamassa ja tyhjennetään kohdesatamassa kuorman muuttuessa. Luonnollisesti lähtökohteessa on hyvin erilainen ekosysteemi, kuin kohdesatamassa. Tämän myötä syntyy riski **vieraslajien kotoutumiseen**. Itämeressäkin asustaa useita lajeja, jotka ovat päätyneet sinne muilta mantereilta.
3. **Laivojen jätevesipäästöt**. Matkan aikana miehistön on käytettävä vessaa ja suihkua sekä ruokaa on valmistettavaa. Kaikesta tästä syntyy jätevettä, jonka purkaminen suoraan mereen on laillista. Osa aluksista ei käsittele tätä vettä vaan laskee sen suoraan mereen tai ainoastaan osittain käsiteltynä. Jäteveden mukana mereen pääsee ravinteita, jotka edistävät rehevöitymistä entisestään.
4. **Onnettomuudet merellä**. Vaikkakin onnettomuudet merellä ovat harvinaisia, eivät ne ole ennennäkemättömiä. Suuren luokan öljyonnettomuus voisi tuhota kokonaisen ekosysteemin.

Miten haittoja voidaan vähentää?

- Rikki- ja typpipäästöjä voidaan vähentää käyttämällä tehokkaampia moottoreita ja puhtaampaa polttoainetta.
- Jätevesitankit voidaan tyhjentää satamissa meren sijasta. Esimerkiksi Suomen satamissa rahtialukset saavat tyhjentää jätevesitankkinsa ilman lisäkustannuksia. Kaikki eivät kuitenkaan hyödynnä tätä mahdollisuutta. BSAG:n meriliikenne hankkeessa kehittää alusten tietoisuutta ja valmiuksia jätevesitankkien tyhjentämiseen satamissa. Risteilyaluksilla kyseinen käytäntö on jo rutiinia.
- Uudemmissa aluksissa nämä käytännöt ovat jo yleistyneet. Laivojen uusimiskustannukset sekä kunnossapitoon liittyvät kustannukset ovat kuitenkin hyvin korkeita, joten muutos on hidasta.
- Suuria muutoksia alkaa tapahtumaan kun valtiot ja kansainväliset toimijat asettavat uusia säännöksiä. Esimerkki kansainvälisestä toimijasta on Kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO, joka on YK:n alainen järjestö.

TEHTÄVÄ: Etsikää ryhmissä tietoa uusista ratkaisuista meriliikenteen päästöjen ja haittojen vähentämiseksi. Esimerkkejä näistä voisivat olla esimerkiksi vaihtoehtoiset energianlähteet ja tekoälyn hyödyntäminen kuljetusketjun optimoimisessa. Keskustelkaa siitä, mikä niistä on mielestänne tehokkain.

Psykologia ja terveystieto

Meren vaikutus ihmismieleen

Itämeri ja hyvinvointi

- Meri antaa ihmisille ja yhteiskunnalle paljon. Se tuottaa mm. hyvinvointia, antaa virkistysmahdollisuuksia ja herättää inspiraatiota.
- Perehtykää meren ja terveyden väliseen suhteeseen. Millainen vaikutus merellä on ihmismieleen? Ohessa tietoa meren tarjoamista palveluista sekä aiheeseen liittyvä uutisartikkeli:

<https://itameri.fi/fi->

[FI/Tutkimus_ja_menetelmat/Mita_merella_tutkitaan/Meren_yhteiskunnallinen_merkitys](https://itameri.fi/fi-Tutkimus_ja_menetelmat/Mita_merella_tutkitaan/Meren_yhteiskunnallinen_merkitys)

[Living by the coast could improve mental health](https://itameri.fi/fi-Living_by_the_coast_could_improve_mental_health)

Filosofia

Itämeri ja ajattelijat

- Jokainen meistä voi vaikuttaa Itämeren tilaan positiivisesti. Kaikki eivät tätä kuitenkaan tee, ja vain harva meistä tekee todella kaiken minkä voi. Miten eri filosofian eri osa-alueet ottavat kantaa ympäristönsuojeluun?
- Tutustukaa oman toimintanne vaikutuksiin Itämereen [oheisesta linkistä](#), ja käykää keskustelua luokassa siitä, mitä voidaan ja ei voida oikeuttaa; mikä kunkin vastuu asiassa on; miten filosofia voi osaltaan auttaa ympäristönsuojeluun liittyvässä päätöksenteossa?

Vieraat kielet

- Harjoitelkaa kirjoitelmien tekemistä; Kirjoittakaa opiskelemallanne kielellä kirjoitelmat siitä, miten Itämeri näkyy elämässänne ja mitä se on antanut teille. Vaihtoehtoisesti voitte lähestyä tehtävää myös pienryhmissä toteuttamalla lyhytelokuvan.

Äidinkieli

Itämeri ja kirjallisuus

Yksilötehtävä

Kirjoita kertomus tai novelli Itämerestä. Aihe on vapaa. Tarina voi perustua tositapahtumiin tai olla täysin fiktiivinen, mutta sen tulee käsitellä Itämerta. Voit kirjoittaa esimerkiksi:

- Itämeren vedenalaisesta elämästä
- Haaksirikoista Itämerellä
- Itämeren historiasta ja elämästä Itämerellä esimerkiksi Hansaliiton aikaan

Ryhmätehtävä

Käsikirjoittakaa ja kuvatkaa oma lyhytelokuva, joka liittyy Itämereen. Elokuva voi olla täysin fiktiivinen tai perustua johonkin Itämerellä tapahtuneeseen tai tapahtuvaan asiaan. Elokuvan aiheita voivat olla esimerkiksi:

- Itämeren vanhat laivahylät ja niiden tarinat
- Itämeren tila nyt ja tulevaisuudessa
- Ilmastonmuutoksen vaikutus Itämereen
- Itämeren suojelu